



Oecumenische leeskring

Dietrich Bonhoeffer: *Verzet en overgave* (capita selecta)

Op 9 april 2020 is het 75 jaar geleden dat Dietrich Bonhoeffer (4 februari 1906 – 9 april 1945), op 39-jarige leeftijd, door de Nazi's werd geëxecuteerd. Bonhoeffer is beroemd geworden vanwege zijn gelovige stellingname tegen nazi-Duitsland.

Vanaf voorjaar 1943 zat Bonhoeffer gevangen, aanvankelijk omdat hij had bijgedragen aan de vlucht van Joodse mensen naar Zwitserland. Maar Bonhoeffer's gevangenisstraf werd in de zomer van 1944 omgezet in een doodvonnis, omdat was gebleken dat hij in contact had gestaan met de mensen die op 20 juli 1944 een aanslag hadden gepleegd op Adolf Hitler ... een aanslag die jammer genoeg mislukte.

Tijdens zijn gevangenschap schreef Bonhoeffer brieven, aantekeningen, overdenkingen en gedichten aan zijn familie en vrienden. Die teksten werden na zijn dood door zijn naaste vriend Eberhard Bethge (1909-2000) verzameld en uitgegeven onder de titel *Widerstand und Ergebung* (in Nederlandse vertaling: *Verzet en overgave*). Nu, bijna 75 jaar na zijn dood, kan zonder overdrijving gezegd worden dat *Verzet en Overgave* een van de belangrijkste publicaties is op het gebied van de theologie van de twintigste eeuw. Tegenover zijn naaste vrienden spreekt Bonhoeffer zich uit over de komende secularisatie, over de mondigheid van de mens, over een a-religieus christendom, over de plaats van de kerk in de wereld. Het zijn visionaire brieven, geschreven door een nog betrekkelijk jonge man, die tot de dood veroordeeld was.

De teksten van Bonhoeffer, die in zijn postume *Verzet en overgave* zijn verzameld, zijn van een zeldzame grandeur, en tegelijkertijd door hun directheid zeer toegankelijk. De worsteling om het geloof in barre tijden, zoals hij die beschrijft, is van een existentiële betekenis die voor velen tot de dag van vandaag bemoedigend is.

Op de eerste bijeenkomst komt een 'leeswijzer' van *Verzet en overgave* aan de orde plus een introductie op het leven en denken van Bonhoeffer. In de vijf daarop volgende bijeenkomsten lezen we passages uit *Verzet en Overgave*, afwisselend gekozen.

maandag	23	september	2019	Pastorie Martinuskerk	14.00 - 15.30 uur
maandag	4	november	2019	Ludenkamer, Ludenkapel	14.00 - 15.30 uur
maandag	2	december	2019	De Koningshof	14.00 - 15.30 uur
maandag	13	januari	2020	Pastorie Martinuskerk	14.00 - 15.30 uur
maandag	10	februari	2020	Ludenkamer, Ludenkapel	14.00 - 15.30 uur
maandag	2	maart	2020	De Koningshof	14.00 - 15.30 uur

Begeleiding: Nelleke Spiljard, Bert Cozijnsen, Teun Kruijswijk Jansen

Kosten: Aangeraden wordt om het boek *Verzet en overgave* zelf antiquarisch aan te schaffen in een editie van 2003 of later. Lukt dat niet, dan zij er kopieën beschikbaar. De meest recente (en volledige) editie (2017) kost € 32,50. Dat is een flink bedrag, maar de investering zeker waard.